

Sygn. akt IV U 3303/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 kwietnia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Beata Łożyńska - Motyka
Protokolant:	st. sekr. sąd. Katarzyna Krajewska

po rozpoznaniu w dniu 19 kwietnia 2017 r. w Olsztynie

na rozprawie

sprawy A. G. Sp. z o.o. z siedzibą w O.

przy udziale zainteresowanych: S. (...) + H. + B. + (...) Spółki z o.o. w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w O. – M. G., R. S. z o.o. we W., J. K. (1); J. G.; A. Z.; W. Ż.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o ustalenie płatnika składek na ubezpieczenie zdrowotne z tytułu wykonywania umowy zlecenia na rzecz płatnika składek G. S. z.o.o. i podstawy wymiaru tych składek

na skutek odwołań A. G. Sp. z o.o. z siedzibą w O.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 29 stycznia 2014 r. nr (...) - (...) decyzja nr (...)

z dnia 29 stycznia 2014 r. nr (...) - (...) decyzja nr (...)

z dnia 30 stycznia 2014 r. nr (...) - (...) decyzja nr (...)

z dnia 30 stycznia 2014 r. nr (...) - (...) decyzja nr (...)

I. **oddala odwołania,**

II. **zasądza od A. G. Sp. z o.o. z siedzibą w O. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. kwotę 240 zł (słownie: dwieście czterdzieści złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu**

III. **zasądza od A. G. Sp. z o.o. z siedzibą w O. na rzecz S. (...) + H. + B. + (...) Spółki z o.o. w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w O. kwotę 240 zł (słownie: dwieście czterdzieści złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu**

IV. przyznaje od Skarbu Państwa (Sądu Okręgowego w Olsztynie) na rzecz kuratora (...) Sp. z o.o. radcy prawnego B. Z. kwotę 295,20 zł (słownie: dwieście dziewięćdziesiąt pięć zł 20/100) tytułem wynagrodzenia, w tym 23 % podatku VAT

SSO Beata Łożyńska - Motyka

Sygn. akt IV U 3303/14

UZASADNIENIE

Decyzją nr (...), znak: (...) wydaną w dniu 29 stycznia 2014 r. przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O., na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 3, art. 4 pkt 2a, art. 32 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585, z późn. zm.) i art. 85 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 ze zm.) stwierdzono, że płatnikiem składek na ubezpieczenie zdrowotne **J. K. (1)** z tytułu umowy zlecenia za okres od 01 października 2012 r. do 31 stycznia 2013 r. jest A. G. sp. z o.o. z siedzibą w O.. Jednocześnie Zakład stwierdził należną z tego tytułu podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne szczegółowo wskazane w decyzji.

Decyzją nr (...), znak: (...) wydaną w dniu 29 stycznia 2014 r. przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O., na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 3, art. 4 pkt 2a, art. 32 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585, z późn. zm.) i art. 85 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 ze zm.) stwierdzono, że płatnikiem składek na ubezpieczenie zdrowotne **J. G.** z tytułu umowy zlecenia za okres od 01 października 2012 r. do 07 listopada 2013 r. jest A. G. sp. z o.o. z siedzibą w O.. Jednocześnie Zakład stwierdził należną z tego tytułu podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne szczegółowo wskazane w decyzji.

Decyzją nr (...), znak: (...) wydaną w dniu 30 stycznia 2014 r. przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O., na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 3, art. 4 pkt 2a, art. 32 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585, z późn. zm.) i art. 85 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 ze zm.) stwierdzono, że płatnikiem składek na ubezpieczenie zdrowotne **A. Z.** z tytułu umowy zlecenia za okres od 01 października 2012 r. do 31 sierpnia 2013 r. jest A. G. sp. z o.o. z siedzibą w O.. Jednocześnie Zakład stwierdził należną z tego tytułu podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne szczegółowo wskazane w decyzji.

Decyzją nr (...), znak: (...) wydaną w dniu 30 stycznia 2014 r. przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O., na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 3, art. 4 pkt 2a, art. 32 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585, z późn. zm.) i art. 85 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 ze zm.) stwierdzono, że płatnikiem składek na ubezpieczenie zdrowotne **W. Ź.** z tytułu umowy zlecenia za okres od 01 października 2012 r. do 07 listopada 2013 r. jest A. G. sp. z o.o. z siedzibą w O.. Jednocześnie Zakład stwierdził należną z tego tytułu podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne szczegółowo wskazane w decyzji.

Odwołania od powyższych decyzji złożyła A. G. sp. z o.o. w O..

Skarżąca zarzuciła decyzjom obrazę prawa materialnego, a mianowicie:

- art. 83 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. 2009, Nr 205, poz. 1585 ze zm.) przez jego wadliwą interpretację i w konsekwencji przyjęcie, iż Zakład Ubezpieczeń Społecznych posiada kompetencje do stwierdzenia, że płatnikiem składek na ubezpieczenie zdrowotne ubezpieczonych w zaskarżonym okresie jest A. G. sp. z o.o.,

- art. 109 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. 2008 r. Nr 164 poz. 1027) przez jego pominięcie w niniejszej sprawie i wydanie decyzji leżącej w kompetencji Dyrektora Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia oraz

- art. 58 kodeksu cywilnego przez jego błędną interpretację i w konsekwencji przyjęcie, iż umowy, które łączyły A. G. Sp. z o.o. z K. (...)S.. z o.o. były czynnościami sprzecznymi z prawem, a więc nieważnymi.

Odwołująca wniosła ostatecznie o zmianę zaskarżonych decyzji i stwierdzenie, że A. G.sp. z o.o. w O. nie jest płatnikiem składek na ubezpieczenie zdrowotne z tytułu umów zleceń zwartych z zainteresowanymi J. K. (1), A. Z., J. G. oraz W. Ż..

W uzasadnieniach odwołań skarżąca zwróciła uwagę na brak legitymacji ze strony Zakładu Ubezpieczeń Społecznych do wydania decyzji, w której stwierdza, iż płatnikiem składek z tytułu ubezpieczenia zdrowotnego jest A. G. sp. z o.o. Skarżąca wskazała, że przepis art. 83 ust. 1 pkt 3 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych stanowi, iż Zakład wydaje decyzje w zakresie indywidualnych spraw dotyczących w szczególności ustalania wymiaru składek i ich poboru, a także umarzania należności z tytułu składek. Natomiast zgodnie z art. 109 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych dyrektor oddziału wojewódzkiego Funduszu rozpatruje indywidualne sprawy z zakresu ubezpieczenia zdrowotnego. Do indywidualnych spraw z zakresu ubezpieczenia zdrowotnego zalicza się sprawy dotyczące objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym i ustalenia prawa do świadczeń.

Wnioskodawczyni wskazała, że na gruncie przedmiotowej sprawy odróżnić trzeba kwestię samego objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym, do czego uprawniony jest Narodowy Fundusz Zdrowia, od wydania decyzji w sprawie z zakresu wymierzania i pobierania składek na ubezpieczenie zdrowotne, co z kolei należy do kompetencji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Ustalenie w toku postępowania administracyjnego prowadzonego przez NFZ, iż badane umowy mają charakter umowy zlecenia, skutkują stwierdzeniem (w drodze decyzji), że osoba wykonująca pracę na podstawie tej umowy podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu. Wydanie decyzji administracyjnej o podleganiu zleceniobiorcy obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu powoduje, że zleceniodawca uzyskuje status płatnika składek na ubezpieczenie zdrowotne zleceniobiorcy. Rozstrzygnięcie o podleganiu zleceniobiorcy obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu wpływa, zatem wprost na sferę prawną zleceniodawcy, gdyż nakłada na niego obowiązki płatnika składek za okres objęty umową i ubezpieczeniem. Odwołująca dodała także, że fakt, iż wysokość zaległości zostanie określona później odrębną decyzją wydaną w odrębnym postępowaniu prowadzonym przez ZUS, z udziałem płatnika, nie zmienia faktu, że to w postępowaniu decydującym o statusie ubezpieczonego rozstrzyga się jednocześnie status płatnika. Jedynie w postępowaniu o objęcie ubezpieczeniem zdrowotnym badany jest charakter umowy, która jest źródłem ubezpieczenia. Na dalszym etapie postępowania kwestię tę uznaje się za przesadzoną.

Odwołująca podkreśliła, że w sposób prawidłowy i zgodny z prawem wykonała ciężące na nim obowiązki wynikające z przepisów regulujących system ubezpieczeń zdrowotnych. Po zawarciu umowy o świadczenie usług z K. sp. z o.o. odwołujący się wyrejestrował z ubezpieczenia zdrowotnego zainteresowanych zleceniobiorców, którzy podpisali umowę zlecenia z K. (...) + (...) + (...) + (...) sp. z o.o. w O., a następnie podmiot ten zgłosił wskazane osoby do ubezpieczenia zdrowotnego z tytułu umowy zlecenia, którą razem zawarli.

Skarżąca zarzuciła, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydając zaskarżoną decyzję dokonał również błędnej interpretacji art. 58 kodeksu cywilnego. Zakład Ubezpieczeń Społecznych umowę o świadczenie usług zawarła pomiędzy A. G.sp. z o.o. a K.. sp. z o.o. uznał za nieważną tylko z tej przyczyny, iż art. 23⁽¹⁾ kodeksu pracy nie ma zastosowania do zleceniobiorców, nie kwestionując przy tym ważności umowy, która w rzeczywistości rodziła obowiązki ubezpieczeniowe, tj. umowy zawartej między zainteresowanym, a K. sp. z o.o. W spornym okresie odwołującą i zainteresowanego nie łączył stosunek cywilnoprawny w postaci umowy zlecenia. W tym czasie, gdy wykonywali oni pracę na rzecz K. sp. z o.o. to K. sp. z o.o. wypłacała wynagrodzenie oraz zgłosiła wymienionych do ubezpieczenia zdrowotnego. Fakt, że warunki świadczenia usług pozostawały takie same i korzystał z nich w większości odwołujący jest konsekwencją treści umowy o świadczenie usług pomiędzy dwoma przedsiębiorcami. A okoliczność, że K. sp. z o.o. składek nie opłacała nie może przenosić odpowiedzialności z tego tytułu na odwołującego. Odwołująca

podniosła, że kwestionując ważność umowy. Zakład Ubezpieczeń Społecznych winien mieć na uwadze przepis art. 353⁽¹⁾ kodeksu cywilnego, który jest wyrazem jednej z naczelnych zasad prawa obligacyjnego, a mianowicie wyraża zasadę swobody umów, która pozwala na swobodną decyzję, co do zawarcia umowy, wyboru kontrahenta, formy umowy a przede wszystkim swobodę kreowania treści stosunku prawnego.

Nadto płatnik wskazał, że czynność prawna jest sprzeczna z ustawą, gdy jej treść jest zakazana ustawą oraz gdy nie zawiera treści nakazanej ustawą. Nie można zasadnie przyjąć, że samo dążenie stron do zminimalizowania kosztów w ramach dokonywanych operacji majątkowych jest równoznaczne ze sprzecznością czynności z prawem. W ocenie odwołującej nie sposób wywieść na gruncie obowiązującego prawa, że mając do dyspozycji kilka różnych możliwości ukształtowania swych stosunków majątkowych podmiot powinien być zobowiązany do wyboru tej, która jest połączona w danej sytuacji z najwyższym obciążeniem finansowym. Dokonując wyboru transakcji najkorzystniejszej z punktu widzenia swych interesów, dany podmiot nie narusza jeszcze żadnego zakazu prawnego.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. w odpowiedziach na odwołania wniósł o ich oddalenie w całości oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W piśmie z dnia 17 listopada 2016 r. odwołująca wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji podniosła także, że zgłoszenie wierzytelności do masy upadłości jest jednoznaczne ze wskazaniem, iż płatnikiem składek w ocenie organu rentowego nie jest odwołująca spółka, lecz K. sp. z o.o., a nadto, iż postępowanie w sprawie winno zostać zawieszona do zakończenia postępowania upadłościowego ww. zainteresowanej (k. 309-310).

Zainteresowany w sprawie K. (...) + (...) + (...) + (...) sp. z o.o. w O. w upadłości likwidacyjnej wniósł o oddalenie odwołania i poparł stanowisko organu, a także wniósł o zasądzenie na jego rzecz zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych (k. 159).

(...) sp. z o.o. wniósł o oddalenie odwołania płatnika składek oraz zasądzenie na rzecz kuratora kosztów postępowania wg norm przepisanych oraz poparł stanowisko ZUS w zakresie, iż płatnikiem składek na ubezpieczenie zdrowotne winien być odwołujący (k. 305-306).

Zainteresowani J. K. (1), A. Z., J. G. oraz W. Ż. nie zajęli stanowiska w sprawie.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Działalność wnioskodawcy – A. G. sp. z o.o. z siedzibą w O. (dalej: spółka (...)) – polega m.in. na świadczeniu kompleksowych usług z zakresu ochrony fizycznej osób i mienia oraz zabezpieczenia technicznego.

(...) sp. z o.o. z siedzibą we W. oraz K. (...) + (...) + (...) + (...) sp. z o.o. w O. (dalej jako K. sp. z o.o.) polega na oferowaniu outsourcingu kadrowo-płacowego innym przedsiębiorcom.

W dniu 01 października 2012 r. A. G. sp. z o. o. z siedzibą w O. zawarła umowę o świadczenie usług z (...) sp. z o. o. z siedzibą we W..

W ramach umowy A. G. sp. z o. o. (usługobiorca) zlecił spółce (...) (usługodawcy) świadczenie usług obejmujących w szczególności usługi będące przedmiotem działalności spółki (...) określone przez klasyfikację (...). Usługi były wykonywane od dnia 01 października 2012 r. w miejscu prowadzenia działalności przez spółkę (...), przez wykonawców - pracowników oddelegowanych przez spółkę (...) (tj. osoby świadczące pracę na rzecz spółki (...) na podstawie umów cywilnoprawnych).

A. G. spółka z ograniczoną odpowiedzialnością od dnia 01 października 2012 r. przekazała, w ramach zawartej umowy ze spółką (...) sp. z o.o., 73 osoby świadczące pracę na podstawie umów zlecenia.

W umowie o świadczenie usług w kwestii wynagradzania za usługę strony umowy ustaliły, że podstawą rozliczenia za usługę będzie faktura wystawiona przez (...) sp. z o. o. A. G. sp. z o. o. Wynagrodzenie miało być płatne przelewem na

rachunek bankowy wskazany w fakturze, w dwóch ratach. Pierwsza rata miała być płatna w dniu wypłaty wynagrodzeń (w kwocie netto), a druga w ciągu 14 dni od daty otrzymania przez usługobiorcę prawidłowo wystawionej faktury.

Pismem z dnia 31 października 2012 r. A. G. sp. z o.o. została poinformowana o likwidacji (...) sp. z o.o. jako agencji outsourcingowej oraz agencji pracy. Jednocześnie poinformowano spółkę (...), że z dniem 01 listopada 2012 r. wszyscy pracownicy oraz wszystkie umowy łączące spółkę (...) zostały scedowane na K. (...) + (...) + (...) + (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.

Od dnia 01 listopada 2012 r. (...) spółki (...) została wskazana wyżej wskazana spółka, co potwierdza umowa z dnia 01 listopada 2012 r., która odwołuje się do porozumień zawartych z (...) sp. z o.o.

Jak już wyżej wspomniano, odwołujący się zawarł w dniu 01 listopada 2012 r. z firmą K. sp. z o.o. umowę o świadczenie usług. Na podstawie tej umowy spółka (...) zleciła, a spółka K. sp. z o.o. zobowiązała się świadczyć usługi będące przedmiotem działalności spółki (...). Rzeczywiście w ramach zawartej umowy spółka (...), w celu realizacji tych usług, przekazała osoby dotychczas zatrudnione u niej na podstawie umowy o pracę, umowy zlecenia lub umowy o dzieło. Ww. pracownicy zobowiązani byli przy wykonywaniu usług przestrzegać obowiązujących w spółce (...) przepisów porządkowych i aktów wewnętrznych, oraz zasad ochrony informacji osobowych i bezpieczeństwa obowiązujących systemów. W celu realizacji usług objętych umową, spółka (...) miała udostępnić K. sp. z o.o. niezbędny sprzęt, zgodnie ze standardami obowiązującymi u niego dla danego stanowiska pracy, oraz miała umożliwić stały dostęp do pomieszczeń socjalnych zlokalizowanych w miejscu wykonywania usługi. Pracownicy mieli zostać zobowiązani do stosowania się do merytorycznych wskazówek osób wyznaczonych przez usługobiorcę, które określają w szczególności zakres ich obowiązków.

W kwestii wynagrodzenia spółka (...) w zamian za przekazanie pracowników otrzymała od K. sp. z o.o. rabat w wysokości 40% kosztów, na które składają się składki ZUS oraz podatek od wynagrodzeń w okresie pierwszych 3 lat.

Umowa realizowana była w ten sposób, że spółka K. sp. z o.o. na koniec miesiąca przysyłała listy płac, które były sprawdzane przez kadry i (...) spółki (...). Po zaakceptowaniu listy płac spółka K. sp. z o.o. przysyłała kalkulację wynagrodzeń. Przed wypłatą wynagrodzeń spółka K. sp. z o.o. żądała oświadczenia o gotowości do zapłaty, w którym spółka (...) deklarowała, że posiada odpowiednie środki na rachunku bankowym, pozwalające na zapłacenie pierwszej części faktury. Po otrzymaniu powyższego oświadczenia spółka K. sp. z o.o. przysyłała potwierdzenie przelewów wynagrodzeń netto. Po uzyskaniu potwierdzeń przelewów spółka (...) płaciła pierwszą część należności z faktury obejmującej wynagrodzenia pracowników. Pozostała część obejmująca inne należności, wynikająca z faktu świadczenia usług płacona była w późniejszym terminie wskazanym w fakturze.

Pracownicy zostali wyposażeni przez spółkę (...) w niezbędny sprzęt do świadczenia usług na danym stanowisku (tj. mundurki, pałki, kajdanki, środki łączności).

Odwołująca spółka nie przekazała zainteresowanym K. (...) + (...) + (...) + (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością oraz (...) sp. z o.o. z siedzibą we W. składników swojego majątku.

Pracownicy nadal wykonywali usługi na rzecz spółki (...). W dalszym ciągu informację o zleceniach otrzymywali od pracownika spółki (...). Prace nadzorowane były przez pracownika ww. spółki. Umundurowanie, wyposażenie i samochody, które otrzymali w celu wykonania usługi należały do spółki (...). Ilość przepracowanych godzin nadzorowała kadrowa spółki (...). Umowy zlecenia zawierane z pracownikami przez K. sp. z o.o. były podpisywane w biurze spółki (...) (podczas podpisywania umów nie było przedstawicieli przejmującej spółki) lub przesyłane były pocztą.

J. K. (1) w okresie od 01 września 2011 r. do 30 września 2012 r. został zgłoszony do ubezpieczenia zdrowotnego z tytułu wykonywania pracy na podstawie umowy zlecenia u A. G. sp. z o.o. z siedzibą w O..

W okresie od 01 października 2012 r. do 31 października 2012 r. został zgłoszony do ubezpieczenia zdrowotnego z tytułu wykonywania pracy na podstawie umowy zlecenia przez płatnika składek (...) sp. z o.o. z siedzibą we W. oraz w okresie od 01 listopada 2012 r. do 31 stycznia 2013 r. przez płatnika K. (...) + (...) + (...) + (...) sp. z o.o. w O..

Zainteresowany J. K. (2) był zatrudniony u odwołującego na podstawie umowy zlecenia, w ramach której pracował jako pracownik ochrony przy kamerach monitoringu. Po otrzymaniu umów zleceń z (...) sp. z o.o. oraz K. sp. z o.o, jego zdaniem, nic nie wskazywało, iż stał się pracownikiem innego podmiotu, gdyż wykonywał takie same czynności. Umowy zlecenia podpisywane były każdorazowo w obecności pracowników odwołującego się płatnika. Nadal faktyczny nadzór nad wykonywaniem przez zainteresowanego pracy sprawowała spółka (...).

Zainteresowany od spółki (...) otrzymywał niezbędny sprzęt do świadczenia pracy. Z jego pracy nadal i wyłącznie korzystała A. G. sp. z o.o.

J. G. w okresie od 24 lutego 2012 r. do 30 września 2012 r. oraz 08 listopada 2013 r. do 15 stycznia 2014 r. został zgłoszony do ubezpieczenia zdrowotnego z tytułu wykonywania pracy na podstawie umowy zlecenia u A. G. sp. z o.o. z siedzibą w O..

W okresie od 01 października 2012 r. do 31 października 2012 r. został zgłoszony do ubezpieczenia zdrowotnego z tytułu wykonywania pracy na podstawie umowy zlecenia przez płatnika składek (...) sp. z o.o. z siedzibą we W. oraz w okresie od 01 listopada 2012 r. przez płatnika K. (...) + (...) + (...) + (...) sp. z o.o. w O..

Zainteresowany J. G. zatrudniony był u odwołującego na podstawie umowy zlecenia, w ramach której pracował, jako pracownik ochrony przy kamerach monitoringu. Po otrzymaniu umów zleceń z (...) sp. z o.o. oraz K. sp. z o.o, jego zdaniem, nic nie wskazywało, iż stał się pracownikiem innego podmiotu, gdyż wykonywał takie same czynności. Umowy zlecenia podpisywane były każdorazowo w obecności pracowników odwołującego się płatnika. Nadal faktyczny nadzór nad wykonywaniem przez zainteresowanego pracy sprawowała spółka (...).

Zainteresowany od spółki (...) otrzymywał niezbędny sprzęt do świadczenia pracy. Z jego pracy nadal i wyłącznie korzystała A. G. sp. z o.o.

A. Z. w okresie od 25 kwietnia 2012 r. do 30 września 2012 r. został zgłoszony do ubezpieczenia zdrowotnego z tytułu wykonywania pracy na podstawie umowy zlecenia u A. G. sp. z o.o. z siedzibą w O..

W okresie od 01 października 2012 r. do 31 października 2012 r. został zgłoszony do ubezpieczenia zdrowotnego z tytułu wykonywania pracy na podstawie umowy zlecenia przez płatnika składek (...) sp. z o.o. z siedzibą we W. oraz w okresie od 01 listopada 2012 r. przez płatnika K. (...) + (...) + (...) + (...) sp. z o.o. w O..

W. Ż. w okresie od 19 września 2011 r. do 30 września 2012 r. oraz 08 listopada 2013 r. został zgłoszony do ubezpieczenia zdrowotnego z tytułu wykonywania pracy na podstawie umowy zlecenia u A. G. sp. z o.o. z siedzibą w O..

W okresie od 01 października 2012 r. do 31 października 2012 r. został zgłoszony do ubezpieczenia zdrowotnego z tytułu wykonywania pracy na podstawie umowy zlecenia przez płatnika składek (...) sp. z o.o. z siedzibą we W. oraz w okresie od 01 listopada 2012 r. przez płatnika K. (...) + (...) + (...) + (...) sp. z o.o. w O..

Zainteresowany J. K. (2) zatrudniony u odwołującego na podstawie umowy zlecenia w ramach, której pracował, jako pracownik ochrony przy kamerach monitoringu. Po otrzymaniu umów zleceń z (...) sp. z o.o. oraz K. sp. z o.o, jego zdaniem, nic nie wskazywało, iż stał się pracownikiem innego podmiotu, gdyż wykonywał takie same czynności. Umowy zlecenia podpisywane były każdorazowo w obecności pracowników odwołującego się płatnika. Nadal faktyczny nadzór nad wykonywaniem przez zainteresowanego pracy sprawowała spółka (...).

Zainteresowany od spółki (...) otrzymywał niezbędny sprzęt do świadczenia pracy. Z jego pracy nadal i wyłącznie korzystała A. G. sp. z o.o.

Spółka K. sp. z o.o. nie dokonywała wpłat z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne za ubezpieczonych.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. w okresie od 24 października 2013 r. do 13 listopada 2013 r. przeprowadził kontrolę u płatnika A. G. sp. z o.o.

W wyniku przeprowadzonej kontroli organ rentowy wydał zaskarżone decyzje.

Postanowieniem z dnia 29 maja 2014 r. Sąd Rejonowy w Olsztynie Wydział V Gospodarczy, V GU 13/14, postawił K. (...) + (...) + (...) + (...) Sp. z o.o. z siedzibą w O. w stan upadłości obejmującej likwidację majątku dłużnika.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dokumenty zgromadzone w aktach kontroli organu rentowego (w szczególności: umowa o świadczenie usług z dn. 01.10.2012 r., porozumienie z dn. 31.10.2012 r., umowa – porozumienie z dn. 31.10.2012 r., aneks do umowy o świadczenie usług z dn. 02.11.2012 r., oświadczenie o rozwiązaniu umowy z dn. 28.02.2013 r., umowa o świadczenie usług z dn. 01.11.2012 r., listy płac, protokół kontroli) oraz dokumenty przedłożone przez strony postępowania w niniejszym postępowaniu, jak też zebrane przez Sąd, którym Sąd dał w całości wiarę wobec ich zgodności z pozostałym materiałem dowodowym zebrany w sprawie, ale także na podstawie wyjaśnień zainteresowanych (k. 318v-319v) oraz prezesa zarządu odwołującej się spółki (...) (k. 319-320v).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołania okazały się nieuzasadnione.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że chybiony okazał się zarzut skarżącej, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie posiada kompetencji do stwierdzenia, że płatnikiem składek na ubezpieczenie zdrowotne zainteresowanych w spornych okresach była A. G. sp. z o.o.

Zaznaczyć należy, iż kwestia ta była już rozstrzygana w orzecznictwie (por. wyrok SN z dnia 29 stycznia 2014 r. UK 257/13, wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 1 lipca 2014 r., III AUa 52/14) gdzie jednoznacznie przesądzone kompetencje organów rentowych w tym zakresie. W uzasadnieniu tych judykatów wskazano, że prawdą jest, iż z art. 109 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych wynika, że dyrektor oddziału wojewódzkiego funduszu rozpatruje indywidualne sprawy z zakresu ubezpieczenia zdrowotnego. Do indywidualnych spraw z zakresu ubezpieczenia zdrowotnego zalicza się sprawy dotyczące objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym i ustalenia prawa do świadczeń. Jednakże przepis ten należy rozumieć w ten sposób, że wydanie decyzji przez NFZ jest konieczne w przypadkach szczególnych, tj. wówczas, gdy chodzi o osoby, które ubiegają się o dobrowolne ubezpieczenie zdrowotne, albowiem o zawarciu z daną osobą umowy dobrowolnego ubezpieczenia zdrowotnego decyduje wyłącznie ta instytucja, czy też w sytuacjach wątpliwych, tj. wtedy, kiedy dopiero decyzja NFZ może rozstrzygnąć istniejące wątpliwości, co do podlegania przez daną osobę obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu. W sytuacjach typowych, gdy podleganie ubezpieczeniu zdrowotnemu jest pochodną zawarcia umowy zlecenia o tym, jaki podmiot jest płatnikiem składek decyduje poprzez rozstrzygnięcie indywidualną decyzją organ rentowy. Słusznie argumentuje, zatem organ rentowy, że ustalenie obowiązku ubezpieczenia zdrowotnego w przedmiotowych sprawach nigdy nie było kwestią sporną albowiem wykonywanie przez ubezpieczonych umowy zlecenia (niekwestionowane przez strony) są tytułem do objęcia ich ubezpieczeniem zdrowotnym.

Zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych płatnikami składek na ubezpieczenia społeczne jest pracodawca - w stosunku do pracowników i osób odbywających służbę zastępczą, oraz jednostka organizacyjna lub osoba fizyczna pozostająca z inną osobą fizyczną w stosunku prawnym uzasadniającym objęcie tej osoby ubezpieczeniami społecznymi, w tym z tytułu przebywania na urlopie wychowawczym albo pobierania zasiłku macierzyńskiego, z wyłączeniem osób, którym zasiłek macierzyński wypłaca ZUS.

Podstawowymi obowiązkami płatnika składek jest dokonanie zgłoszenia osoby ubezpieczonej do ubezpieczeń społecznych, a w przypadku ustania tytułu ubezpieczeń - do wyrejestrowania na odpowiednich formularzach, a także - comiesięczne rozliczanie i opłacanie należnych składek w odpowiednich terminach.

Definicje osoby ubezpieczonej z tytułu umowy cywilnoprawnej zawiera norma art. 8 ust 2 a cyt. ustawy. W jej myśl za pracownika, w rozumieniu ustawy, uważa się także osobę wykonującą pracę na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, albo umowy o dzieło, jeżeli umowę taką zawarła z pracodawcą, z którym pozostaje w stosunku pracy, lub jeżeli w ramach takiej umowy wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy.

Aby ustalić prawidłowy podmiot, odpowiedzialny za opłacanie składek na ubezpieczenie społeczne, należy dokonać wykładni językowej zdefiniowanego ubezpieczonego.

W tym miejscu należy nadmienić, że przez dyrektywy wykładni rozumie się dyrektywy rządzące wykładnią w ujęciu pragmatycznym. Teoria prawa wyróżnia dwie zasadnicze grupy dyrektyw wykładni prawa: dyrektywy językowe, dyrektywy pozajęzykowe.

W tej grupie dyrektyw, mieszczą się m.in. następujące wskazówki: zwroty użyte w tekście prawnym mogą mieć swoje znaczenie, odmienne od tego, jakie nadaje się danemu słowu lub słowom w języku potocznym. Jeżeli takie szczególne znaczenie zostało określone przez ustawodawcę, należy się nim konsekwentnie posługiwać w całym akcie prawnym. Szczególne znaczenie słowa może wynikać wyraźnie z przepisu, zawierającego tzw. słowniczek. Ustawodawca może także konstruować zupełnie nowe terminy, nadając im swoje znaczenie.

Wykonywanie pracy na podstawie umowy zlecenia stanowi tytuł do obowiązkowych ubezpieczeń w organie rentowym jedynie w dwóch przypadkach. Pierwszy dotyczy sytuacji, gdy umowa taka jest zawarta z podmiotem, z którym jej wykonawca pozostaje równocześnie w stosunku pracy. Drugi ma miejsce wtedy, gdy co prawda umowa zlecenia nie jest zawarta z własnym pracodawcą, lecz z innym podmiotem, ale praca na jej podstawie jest wykonywana na rzecz własnego pracodawcy. Wynika to z art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Dokonując wykładni językowej art. 8 ust. 2 a cyt. ustawy należy zwrócić uwagę na świadome użycie przez ustawodawcę spójnika „lub”. Jego użycie, „jeżeli umowę taką zawarła z pracodawcą, z którym pozostaje w stosunku pracy, lub jeżeli w ramach takiej umowy wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy” oznacza, że ustawodawca nie wiąże definicji ubezpieczonego z samą tylko i wyłącznie czynnością polegającą na zawarciu z podmiotem prawa cywilnego opisanej tam umowy. Wystarczającą przesłanką do ustalenia podmiotu zobowiązanego do spełnienia obowiązku ubezpieczeniowego jest ustalenie podmiotu na rzecz, którego pracownik wykonuje pracę. Według ustawodawcy spełnienie jednej z alternatywnych przesłanek (alternatywa nierozłączna).

Jak wskazano na początku, umowa zlecenia powoduje obowiązek ubezpieczeń społecznych (wszystkich ryzyk) i ubezpieczenia zdrowotnego także wtedy, gdy została zawarta wprawdzie z innym podmiotem niż własny pracodawca, lecz praca na jej podstawie jest świadczona na rzecz własnego pracodawcy, z którym wykonawca zlecenia pozostaje w stosunku pracy. W takiej sytuacji płatnikiem składek ubezpieczeniowych jest pracodawca, którego pracownik wykonuje pracę na jego rzecz w ramach umowy cywilnoprawnej zawartej z innym podmiotem. W konsekwencji to pracodawca, a więc podmiot na rzecz, którego wykonywana jest praca w ramach umowy cywilnoprawnej, jest zobowiązany zgłosić taką osobę do tych ubezpieczeń oraz rozliczać i opłacać za nią należne składki ubezpieczeniowe. Dokonuje tego na takich samych zasadach, jak za osoby wykonujące pracę w ramach umowy cywilnoprawnej zawartej z własnym pracodawcą.

Z omawianą sytuacją mamy do czynienia w niniejszej sprawie. Oceniając poczynione wyżej ustalenia należy stwierdzić, że ubezpieczani po otrzymaniu informacji, że ich zleceniodawcą są zainteresowane spółki czy też po ponowieniu świadczenia pracy na rzecz skarżącego (spółki (...)) jedyną zmianą, jaką zauważył był fakt zmiany podmiotu wypłacającego wynagrodzenie. Wszystkie inne warunki ich pracy i płacy pozostały takie same, gdyż:

- nadal pracowali w tym samym miejscu i według tych samych zasad,
- na tym samym stanowisku z takim samym zakresem obowiązków,
- faktyczny nadzór na nimi sprawował dotychczasowy płatnik składek,
- wszelkie bieżące czynności wobec nich podejmowała spółka (...),
- z ich pracy nadal i wyłącznie korzystała spółka (...).

Do pełnego obrazu trzeba dodać, iż wynagrodzenie dla wszystkich pracujących było wypłacane przez K. sp. z o.o. z pieniędzy przekazanych zainteresowanej na ten cel przez wnioskodawcę. Przedstawione wyżej okoliczności należy rozpatrywać w zestawieniu z faktem, że w umowie o świadczenie usług zawartej między spółką (...) a K. sp. z o.o. w O. firma, która według tych zapisów przejęła całość spraw kadrowych miała odciążyć spółkę (...) od związanych z tym kosztów nie tylko nie przewidziała za to żadnej zapłaty, ale jeszcze przyznała skarżącej rabat w kosztach równy 40 % kosztów zaznaczając, iż na ten rabat składają się składki ZUS i podatek od wynagrodzeń. Analizując dalej te zapisy można zasadnie stwierdzić, iż K. na podstawie przekazanych przez wnioskodawcę kwot płaciła pracownikom i osobom zatrudnionym na umowach cywilnoprawnych wynagrodzenie netto. Jeżeli miały być płacone składki ZUS i podatek od wynagrodzeń to zgodnie z tymi zapisami K. musiałaby to zrobić z własnych środków nie biorąc za te czynności żadnej zapłaty.

W przedstawionym kontekście za zasadniczą i dominującą w sprawie należy uznać zatem kwestię podmiotową. Sąd Apelacyjny w Białymstoku w wyroku z dnia 20 maja 2014 r., sygn. akt III AUa 30/14, podniósł, że: „Przyzwolenie” konstytucyjne na określanie osoby płatnika składek na ubezpieczenie społeczne aktualizuje się po dokonaniu interpretacji art. 734 w związku z art. 750 k.c., mianowicie wykonywanie pracy zarobkowej wiąże się z istnieniem bilateralnej relacji prawnej. Porządkuje i stabilizuje ona przeciwstawne interesy stron, zapewnia również transparentność w zakresie określenia wzajemnych praw i obowiązków. Normatywny wyraz tego założenia można odnaleźć w przepisie art. 734 k.c., który stanowi, że zleceniobiorca dokonuje czynności prawnej dla dającego zlecenie. Analogicznie w przepisie art. 22 § 1 k.p. wskazano, że pracownik wykonuje pracę na rzecz pracodawcy. Nie oznacza to bynajmniej, że w więzi prawnej mającej za przedmiot świadczenie pracy nie może pojawić się osoba trzecia. Dochodzi wówczas do przewartościowania znaczenia pojęcia „dla”, lub „na rzecz”. Jednakże zdaniem Sądu taka hybrydalna konstrukcja powinna stanowić wyjątek, na co również zwracał uwagę Sąd Apelacyjny w ww. orzeczeniu. Oznacza to, że nie można zaakceptować dopuszczalności stosowania outsourcingu w sytuacji mającej miejsce w przedmiotowej sprawie.

Należy zwrócić uwagę, że beneficjent pracy, tj. spółka (...) nie przekazała jednocześnie swojemu kontrahentowi majątku służącego realizacji zadań, a także, co ważne, zachowano strukturę zarządczą w procesie świadczenia pracy. Rola podmiotu, który w umowie o świadczenie usług nazwany został „usługodawcą”, ograniczona została do dostarczania zatrudnionym wynagrodzeń, które wcześniej obliczył i przekazał do jego dyspozycji pierwotny pracodawca. Z jednoznacznego stanowiska wnioskodawcy wynika, że wiodącym motywem takich zmian podmiotowych był cel związany z ograniczeniem kosztów (zrównany z obciążeniami w zakresie składek na ubezpieczenie społeczne). W ocenie Sądu, tak wykreowany „outsourcing” pozostawał w opozycji względem przepisu art. 734 § 1 k.c. Mimo szerokiego rozumienia zwrotu „dla dającego zlecenie” nie można podzielić zapatrywania, że termin ten jest, aż tak pojemny, by objął swoim oddziaływaniem sytuację prawną ubezpieczonego. Jak podniósł Sąd Apelacyjny w cyt. orzeczeniu: Dyferencjacja podmiotowa sytuacji prawnej zleceniobiorcy może być usprawiedliwiona uzasadniona cechą relewantną. Tylko w takim przypadku dochodzi do możliwości modyfikacji dwustronnej relacji zachodzącej między zleceniodawcą i zleceniobiorcą. W stanie rzeczy, w którym praca wykonywana jest „dla” innego podmiotu konieczne jest zanegowanie istnienia umowy zlecenia między stronami, które jedynie formalnie podpisują zobowiązanie. „Outsourcing” w tym wypadku nie może być stosowany.

Dla rozpoznawanej sprawy ma to takie znaczenie, że umowy zawarte między zainteresowanymi a K. sp. z o.o. należało uznać za sprzeczne z ustawą (normami prawnymi zrekonstruowanymi na podstawie przepisów art. 734 § 1 k.c. w związku z art. 750 k.c. a także w związku z art. 353 § 1 k.c.), a zatem nieważne (art. 58 § 1 k.p.). Nie odpowiadały one ex tunc wymogowi świadczenia usług dla zleceniodawcy.

Skoro między ubezpieczonymi a zainteresowanymi spółkami nie istniała więź prawna, to logiczne jest twierdzenie, że zatrudnienie cywilnoprawne na podstawie umowy zlecenia (zawartej w sposób dorozumiany) w spornym okresie łączyło ubezpieczonych z wnioskodawcą. Żadna inna interpretacja nie jest możliwa. Jasne jest przecież, że zarówno zainteresowani świadczyli usługi dla odwołującego. Zatem spółka (...), jako podmiot zatrudniający jest płatnikiem składek dla ubezpieczonych.

Sąd zauważa, że w stanie faktycznym sprawy może mieć zastosowanie odmienna konstrukcja prawna. Przyjęty stan faktyczny sprawy daje prawo zaprezentowania poglądu, że zawarte z zainteresowaną spółką umowy zlecenia de facto nie były w ogóle wykonywane, przeto nie ma ani potrzeby ani możliwości weryfikowania ich z punktu widzenia ich skuteczności. Uwzględniając stan faktyczny sprawy, trafne jest spostrzeżenie, że zainteresowani nie wykonywali pracy pod kierunkiem i na zlecenie zainteresowanej spółki a ich praca była natomiast przez spółkę (...) oceniana, co do ilości i sumowana. Wnioskodawca pełnił wobec ubezpieczonych stale funkcje kierownicze i nadzorcze. Kwestią natomiast techniczno-organizacyjną było przelewanie środków pieniężnych celem wypłaty wynagrodzenia. Wtedy właśnie - ex post - dochodziło do obciążania ową pracą K., w czym świadczący pracę nie uczestniczył czynnie. Umowy te nigdy jednak nie zostały wypełnione konkretnymi zleceniami (poleceniami). Następcze rozliczanie pracy nie wskazuje na fakt pierwotnego uruchomienia stosunku zlecenia w sytuacji, gdy ta sama praca jest już zorganizowana i wykonywana na rzecz innego podmiotu. De facto wszystkie czynności kierownicze, zależność, co do czasu miejsca i sposobu wykonania pracy następowały w ramach więzi między spółką (...) a ubezpieczonymi. Taka zaś więź musi być oceniona, jako umowa zlecenia między skarżącym, a zainteresowanymi. Ad casum można, zatem przyjąć, że przedmiotowe umowy zlecenia były nie tyle pozorne, co uśpione. Nie jest, bowiem tak, że zawarta umowa zlecenia rodzi trwały stosunek obligacyjny przez sam fakt jej spisania w sytuacji, gdy nie jest realizowana. Rozłożenie w takim stanie faktycznym kwestii zapłaty wynagrodzenia na dwa podmioty nie zmienia faktu, iż zawsze chodzi o jeden stosunek prawny. Zaprezentowane stanowisko wynika z orzecznictwa Sądu Najwyższego (por. wyrok SN z dnia 5 listopada 2013 r., II PK 50/13, LEX nr 1408889, wyrok SN z dnia 1 kwietnia 2014 r., I PK 241/13 niepublikowany).

Reasumując, Sąd stoi na stanowisku, że umowy zlecenia zawarte między zainteresowanymi a K. sp. z o.o. oraz (...) sp. z o.o. były nieważne z uwagi na dyspozycję przepisu art. 58 § 1 k.c. Sąd, w przypadku nietrafności powyższego stanowiska, dopuszcza możliwość twierdzenia, że oceniane umowy zlecenia miały charakter „uśpiony”. Skutkiem tego nie wiązały ubezpieczonych i zainteresowane spółki. Obie koncepcje prowadzą do tego samego skutku, czyli do przyjęcia, że zobowiązanie stanowiące podstawę świadczenia pracy łączyło wnioskodawcę. Na gruncie prawa ubezpieczeń społecznych oznacza to, że płatnikiem składek jest spółka (...). Przeprowadzony asekuracyjny wywód upewnia, zatem, że stanowisko skarżącej nie jest trafne.

Odwołujący wnosząc o zmianę zaskarżonych decyzji podniósł także, że zgłoszenie wierzytelności do masy upadłości jest jednoznaczne ze wskazaniem, iż płatnikiem składek w ocenie organu rentowego nie jest odwołująca spółka, lecz K., nadto wniósł o zawieszanie i podstawie art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c., który daje sądowi uprawnienie do zawieszenia postępowania z urzędu, jeżeli rozstrzygnięcie sprawy zależy od wyniku innego toczącego się postępowania cywilnego. Wnioskodawczyni uzasadnia ten wniosek również toczącym się przed Sądem Rejonowym w Olsztynie V Wydział Gospodarczy postępowaniem upadłościowym wszczętym w stosunku do K. (...) + (...) + (...) sp. z o.o. w O. i zgłoszeniem przez organ wierzytelności z tytułu składek do masy upadłości tej spółki. Sąd zauważa jednak, iż w tym zakresie wypowiedział się już Sąd Apelacyjny w Białymstoku, który w sprawie o sygn. akt III AUa 624/16 wskazał, że okoliczność ta nie wpływa na rozstrzygnięcie w niniejszej sprawie. Organ rentowy zgłosił wierzytelność z tytułu składek do masy upadłości wskazanej spółki, ponieważ wydana przez niego decyzja stwierdzająca, że płatnikiem składek na zdrowotne ubezpieczonych w spornym okresie była A. G. sp. z o.o. w O., nie była prawomocna wskutek złożenia odwołania od tej decyzji i wszczęcia postępowania sądowego. Do czasu rozstrzygnięcia tej kwestii prawomocnym

orzeczeniem sądowym płatnikiem składek jest wskazywana spółka K. S. z o.o., stąd organ rentowy mógł zgłosić wierzytelność z tytułu składek nieopłaconych przez tę spółkę, jako do podmiotu, który do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia sądowego był wskazany, jako płatnik składek ubezpieczonych i wówczas pozostał zobowiązany do uiszczenia składek na ubezpieczenie zdrowotne. Sąd Apelacyjny w Białymstoku w ww. orzeczeniu wskazuje, że wprawdzie zgłoszone i zatwierdzone przez sędziego-komisarza wierzytelności podlegają zaspokojeniu w trybie określonym w Tytule VIII ustawy z dnia z dnia 28 lutego 2003 r. - prawo upadłościowe (Dz.U. z 2012 r., poz. 1112 ze zm.), jednakże zgodnie z art. 261 zdanie pierwsze tej ustawy sędzia-komisarz może z urzędu dokonać zmian na liście wierzytelności w razie stwierdzenia, że na liście umieszczono wierzytelności, które w całości lub części nie istnieją, lub nie umieszczono na liście wierzytelności, które podlegają umieszczeniu na liście z urzędu. W świetle art. 262 ust. 2 tej ustawy, lista wierzytelności ulega sprostowaniu stosownie do prawomocnych orzeczeń, a zmiana wysokości wierzytelności zaistniała po ustaleniu listy wierzytelności jest uwzględniana przy sporządzeniu planu podziału albo przy głosowaniu na zgromadzeniu wierzycieli. Zmiana na liście dokonuje się, zatem m.in., gdy po zatwierdzeniu listy nastąpi zdarzenie uzasadniające zmianę na liście. W wypadku prawomocnego zasądzenia wierzytelności, której uznania wcześniej odmówiono, bądź prawomocnego ustalenia, że zgłoszona uprzednio wierzytelność nie przysługuje danemu podmiotowi, zaistnieje podstawa do sprostowania listy. Niezależnie jednak od tego, zaspokojenie roszczeń organu rentowego w postępowaniu upadłościowym, mimo ustalenia płatnikiem składek innego podmiotu niż spółka K. sp. z o.o., spowoduje jedynie to, że wyegzekwowane składki staną się nienależne pobrane i będą podlegały zwrotowi do masy upadłości na podstawie art. 24 ust. 6a-6c ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

Zgodnie z art. 85 ust. 4 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, za osobę wykonującą pracę na podstawie umowy zlecenia, umowy agencyjnej lub innej umowy o świadczenie usług oraz za osobę z nią współpracującą składkę, jako płatnik oblicza, pobiera z dochodu ubezpieczonego i odprowadza zamawiający.

Stosownie do przepisu art. 32 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych do składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, na ubezpieczenie zdrowotne w zakresie: ich poboru, (...) stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące składek na ubezpieczenia społeczne.

Zgodnie z art. 4 pkt 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych płatnikiem składek jest pracodawca- w stosunku do pracowników i osób odbywających służbę zastępczą oraz jednostka organizacyjna lub osoba fizyczna pozostająca z inną osobą fizyczną w stosunku prawnym uzasadniającym objęcie tej osoby ubezpieczeniami społecznymi, w tym z tytułu przebywania na urlopie wychowawczym albo pobierania zasiłku macierzyńskiego, z wyłączeniem osób, którym zasiłek macierzyński wypłaca Zakład.

Zgodnie z art. 81 ust. 1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych do ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. a, d-i i pkt 3 i 11 (art. 66 ust. 1 pkt 1 e - zleceniobiorcy), stosuje się przepisy określające podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe tych osób, z zastrzeżeniem ust. 5, 6 i 10.

W myśl art. 18 ust 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych wymienionych w art. 6 ust. 1 pkt 1-3 i pkt 18a stanowi przychód, o którym mowa w art. 4 pkt 9 i 10, z zastrzeżeniem ust. 1a i 2, ust. 4 pkt 5 i ust. 12. Zgodnie z art. 18 ust. 3 powołanej ustawy podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe zleceniobiorców ustala się zgodnie z ust. 1, jeżeli w umowie agencyjnej lub umowie zlecenia albo w innej umowie o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, określono odpłatność za jej wykonywanie kwotowo, w kwotowej stawce godzinowej lub akordowej albo prowizyjnie.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kodeksu postępowania cywilnego, oddalił odwołania wnioskodawcy, jako nieuzasadnione (punkt I).

O kosztach postępowania orzeczono w punktach II i III wyroku na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z § 11 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, mając na uwadze, że skarżący przegrał sprawę i odpowiada za jej wynik wobec pozostałych stron, tj. na rzecz zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. oraz zainteresowanego K. (...) + (...) + (...) + (...) sp. z o.o. w O..

Na marginesie należy wskazać, że połączenie kilku oddzielnych spraw cywilnych w celu ich łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia (art. 219 k.p.c.) nie pozbawia spraw ich odrębności. Zwrot kosztów procesu przysługuje, więc uprawnionej stronie odrębnie w każdej z połączonych spraw (zob. postanowienie SN z dnia 3 lutego 2012 r., I CZ 164/11, LEX nr 1254636).

W punkcie IV wyroku Sąd przyznał ze Skarbu Państwa (kasa Sądu Okręgowego w Olsztynie) na rzecz kurator zainteresowanej (...) sp. z o.o. z siedzibą we W. r. pr. B. Z. kwotę 295,20 zł, w tym VAT tytułem wynagrodzenia.

Wynagrodzenie kuratora ustanowionego dla strony w sprawie cywilnej ustalane jest na podstawie Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej z dnia 13 listopada 2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 1476). Zgodnie z § 1 ust 1 cyt. Rozporządzenia wysokość wynagrodzenia kuratora ustanowionego dla strony w sprawie cywilnej, zwanego dalej „kuratorem”, nie może przekraczać stawek minimalnych przewidzianych przepisami określającymi opłaty za czynności adwokackie [...]. Wynagrodzenie kuratora będącego podatnikiem obowiązany do rozliczenia podatku od towarów i usług podwyższa się o kwotę podatku od towarów i usług, określoną zgodnie ze stawką tego podatku obowiązującą w dniu orzekania o wynagrodzeniu (§ 1 ust 3 cyt. rozporządzenia). Przepis § 12 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu z dnia 28 września 2002 r. (tj. Dz.U. z 2013 r. poz. 461) przewiduje w sprawie tej stawkę w wysokości 60 zł.

/-/ SSO B. Łożyńska - Motyka